

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

**Методичні рекомендації та плани семінарських занять
для студентів спеціальності 075 “Маркетинг”**

Львів – 2022

Рекомендовано до друку кафедрою маркетингу

Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.)

Автор-укладач: доцент кафедри маркетингу, к.е.н. Сохецька А.В.

Рецензенти:

*Майовець Євген Йосифович - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу
Львівського національного університету імені Івана Франка*

Логістичний менеджмент: Методичні рекомендації та плани семінарських занять для студентів спеціальності 075 “Маркетинг”/ За ред. А.В. Сохецької – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. – 22 с.

ЗМІСТ

Передмова	4
ТЕМА 1. ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ	6
Тема 2. УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАНЬ ЯК СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	7
Тема 3. ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ В ЛАНЦЮГУ ПОСТАЧАНЬ	8
Тема 4. СИСТЕМИ ОБРОБКИ ЗАМОВЛЕНЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ.....	9
Тема 5. УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ.....	10
Тема 6. УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМ ПОТОКОМ.....	11
Тема 7. СТРАТЕГІЇ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ В СФЕРІ ТРАНСПОРТУВАННЯ.....	12
Тема 8. СКЛАДУВАННЯ, ВАНТАЖОПЕРЕРОБКА, КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ І УПАКУВАННЯ.....	13
Тема 9. ПОСТАЧАННЯ.....	14
Тема 10. ГЛОБАЛЬНА ЛОГІСТИКА.....	15
Тема 11. СТРАТЕГІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ЛОГІСТИКИ.....	16
Тема 12. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ЛОГІСТИКИ	17
Тема 13. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	18
Тема 14. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ.....	18
Тема 15. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЛОГІСТИКИ	19
Рекомендована література	21

Передмова

Дисципліна «Логістичний менеджмент» є дисципліною циклу нормативних дисциплін спеціальної підготовки і викладається у 10-му семестрі для студентів денного відділення 5 курсу спеціальності «Маркетинг».

Дисципліна призначена сформувати у студента комплексний підхід до вирішення завдань з логістичного управління, що стоять перед підприємством будь-якої форми власності та специфіки діяльності.

Мета - оволодіння теоретичними основами, базовими категоріями логістичного менеджменту, методологічними аспектами організації і управління логістичною діяльністю в сучасних умовах.

Завдання - ознайомлення студентів з категоріями логістичного менеджменту, сучасними тенденціями в управлінні логістичними процесами; опанування методологічним апаратом організації логістичної діяльності на підприємствах; виховання здатності до творчого пошуку напрямків удосконалення маркетингової діяльності. Предметом є система управлінських відносин у маркетингових підрозділах та їхні зв'язки з іншими підрозділами підприємства.

У результаті вивчення дисципліни студент набуває:

ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК8. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати та застосовувати знання з найновіших теорій, методів і практичних прийомів маркетингу.

СК6. Здатність обирати і застосовувати ефективні засоби управління маркетинговою діяльністю ринкового суб'єкта на рівні організації, підрозділу, групи, мережі.

СК8. Здатність формувати систему маркетингу ринкового суб'єкта та оцінювати результативність і ефективність її функціонування..

У результаті вивчення даної дисципліни магістр має знати:

- принципи та методи організації і управління логістичною діяльністю в сучасних умовах;
- фундаментальні концепції логістичного менеджменту;
- теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання логістичної діяльності підприємства;
- методологічні основи прийняття логістичних рішень в бізнесі з врахуванням ризиків.

вміти :

- орієнтуватися в системі нормативних правових актів, що регламентують логістичну діяльність суб'єктів бізнесу;
- аналізувати логістичну діяльність підприємств;
- ефективно управляти матеріальними потоками підприємства, обґрунтовувати вибір альтернативних логістичних проектів та оцінювати їх ефективність з врахуванням ризиків;
- розробляти логістичну стратегію та використовувати сучасні методи управління матеріальними потоками для вирішення стратегічних завдань.

Набути компетенції стосовно: управління логістичними процесами підприємства як системою, спрямованою на задоволення потреб споживачів.

Професійні компетенції: системна організація і інтеграція логістичних процесів на підприємстві, спрямованих на кінцеве задоволення споживачів; розробка маркетингової програми підтримки логістичних процесів; формування логістичних планів; побудова організаційних структур логістики; визначення критеріїв оцінки діяльності логістичної діяльності підприємств; здійснення контролю і аналізу виконання логістичних планів; оцінка ефективності діяльності окремих логістичних бізнес - процесів і всієї логістичної системи.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Планувати і здійснювати власні дослідження у сфері маркетингу, аналізувати його результати і обґрунтовувати ухвалення ефективних маркетингових рішень в умовах невизначеності.

ПРН 4. Вміти розробляти стратегію і тактику маркетингової діяльності з урахуванням кросфункціонального характеру її реалізації.

ПРН 5. Презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, маркетингових проектів державною та іноземною мовами.

ПРН 6. Вміти підвищувати ефективність маркетингової діяльності ринкового суб'єкта на різних 7 рівнях управління, розробляти проекти у сфері маркетингу та управляти ними.

ПРН 9. Розуміти сутність та особливості застосування маркетингових інструментів у процесі прийняття маркетингових рішень.

ПРН 14. Формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку.

ТЕМА 1. ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ

Суть логістичного менеджменту. Системний підхід/інтеграція. Роль логістики в економіці та організації. Логістичний менеджмент: історія розвитку. Чинники, що впливають на розвиток інтересу до логістичного менеджменту.

Основні види логістичної діяльності. Обслуговування споживачів. Прогнозування попиту. Управління запасами. Логістичні комунікації. Вантажопереробка. Обробка замовлення. Упаковка. Постачання запасних частин і надання споживачам допомоги при обслуговуванні. Вибір місць розміщення виробничих і складських приміщень. Постачання. Логістика зворотних потоків. Управління рухом і транспортування вантажів. Складування і зберігання.

Концепція загальних витрат. Зв'язок між видами логістичної діяльності і логістичними витратами.

Логістика і корпоративні показники прибутку: модель стратегічному прибутку. Чистий прибуток. Оборотність активів. Прибутковість активів. Фінансовий важіль. Прибутковість власного капіталу.

Модель стратегічного прибутку.

Майбутні завдання і області можливого вдосконалення логістики.

Управління ланцюгами постачань. Стратегічне планування.

Комплексне управління якістю. «Точно в строк». Швидке реагування. Ефективне реагування на запити споживачів. Логістика як конкурентна зброя. Облік логістичних витрат.

Логістика - діяльність з кордонами. Глобальна логістика. Зростаючі вимоги до професійної підготовки. Системи логістичної інформації. Стратегічні союзи, партнерства і аутсорсинг.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Як підвищення продуктивності в логістиці впливає на економіку в цілому, а також на позицію окремих споживачів?
2. Як логістика пов'язана з маркетинговими заходами?
3. Які існують типи корисності та як логістика безпосередньо або побічно впливає на кожен з них?
4. Чому важлива логістика як стратегічна функція організації?
5. Як логістика впливає на прибуток і які основні види економії на витратах можна

отримати?

6. Грунтуючись на прикладі, наведеному в темі, визначите, як слід збільшити обсяг продажу, щоб отримати ту ж величину прибутку до виплати податків, як і при економії в сфері логістики розміром в 350 тис. грн., якщо чистий прибуток від продажів складає 7%?

7. З'ясуйте основні проблеми, з якими логістика стикається в даний час. Покажіть, які сфери, на вашу думку, мають більше можливостей з точки зору логістики.

8. Як змінилися роль і показники логістики внаслідок розвитку технологій, особливо інформаційних? Які тут основні тенденції?

9. Які з 13 видів логістичної діяльності, на вашу думку, будуть найбільше змінюватися протягом наступних п'яти років? Обґрунтуйте свою відповідь.

Тема 2. УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАНЬ ЯК СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Управління ланцюгами постачань і логістичний менеджмент. Структура каналу. Аутсорсинг. Час - чинник забезпечення конкурентоспроможності. Інші аспекти, що впливають на структуру каналу.

Мережева структура ланцюгів постачань. Визначення учасників ланцюгів постачань. Структурна розмірність мережі. Типи зв'язків бізнес-процесів.

Бізнес-процеси, що відбуваються в ланцюгах постачань. Управління взаєминами із споживачами. Управління обслуговуванням споживачів. Управління попитом. Технологія програма Value Chain Initiative. Виконання замовлень споживача. Управління потоком виробництва. Постачання. Розробка і доведення продукції до комерційного використання. Зворотні потоки.

Ланцюги бізнес-процесів. Основні компоненти управління ланцюгами постачань. Методи планування і контролю. Інфраструктура потоків робіт/видів діяльності. Організаційна структура. Інфраструктура інформаційного і комунікаційного потоку. Інфраструктура потоку продукції. Методи управління. Структура розподілу повноважень і лідерства. Розподіл ризиків.

Проектування ланцюгів постачань. З точки зору виробника. З точки зору оптовиків. З точки зору роздрібних структур. Аспекти, що враховуються при проектуванні ланцюгів постачань.

Цілі у зв'язку з обхватом ринку. Характеристики продукту. Цілі обслуговування споживачів. Вимір показників функціонування в ланцюгах постачань. Реінжинірінг ланцюгів постачань як спосіб їх вдосконалення. Впровадження інтегрованого управління ланцюгами постачань.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Дайте визначення управлінню ланцюгами постачань. Які відмінності існують між логістичним менеджментом і управлінням ланцюгами постачань?
2. У чому полягає роль аутсорсинга при управлінні ланцюгом постачань?
3. Опишіть чотири типів зв'язків бізнес-процесів.
5. Назвіть вісім процесів в ланцюгах постачань і з'ясуйте, чому вони вважаються міжфункціональними.
6. Які характеристики продукту враховуються при проектуванні ланцюгів постачань?
7. Як комунікаційні технології можуть використовуватися для підвищення ефективності та продуктивності ланцюгів постачань?
8. Які існують перешкоди для успішної реалізації системи управління ланцюгами постачань?

Тема 3. ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ В ЛАНЦЮГУ ПОСТАЧАНЬ

Суть системи обслуговування споживачів. Визначення поняття «Обслуговування споживачів». Елементи обслуговування споживачів.

Методи розробки стратегії обслуговування споживачів. Реакція споживачів на дефіцит. Співвідношення витрат і прибутковості. Аналіз АВС. Аудит обслуговування споживачів.

Розробка стандартів обслуговування споживачів і звітність по ним. Перешкоди ефективної стратегії обслуговування споживачів. Поліпшення показників споживчого сервісу. Проблеми глобального обслуговування споживачів.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. З'ясуйте, чому, коли менеджери розробляють маркетингову стратегію компанії, обслуговування споживачів має бути інтегроване з рештою

компонентами маркетинг-міксу.

2. Поясніть важливість елементів обслуговування споживачів, які використовуються до трансакції, під час трансакції і після трансакції.
3. Про обслуговування споживачів можна говорити як про результат роботи логістичної системи компанії. Що це означає? Які вигоди споживачі зазвичай чекають отримати в цьому випадку?
4. Як для підвищення ефективності видів діяльності, пов'язаних з обслуговуванням споживачів, можна застосувати аналіз ABC.
5. Чому, коли розробляється корпоративна стратегія з обслуговування споживачів, важливо провести аудит обслуговування споживачів?
6. Як слід діяти менеджерам, щоб підвищити показники обслуговування споживачів?
7. Як менеджери можуть скористатися аналізом альтернативних варіантів співвідношення витрат і прибутковості для визначення, чи слід підвищити рівень обслуговування споживачів з 95 до 98% по наявності запрошеної продукції в запасі, враховуючи таку інформацію:
 - а) транспортні витрати зростуть на 135 тис. грн.;
 - б) рівні запасів зростуть на 3 млн грн.;
 - в) витрати на складування збільшаться на 15 тис. грн.;
 - г) витрати на зберігання запасів складуть 35%;
 - д) річні продажі в даний час складають 50 млн грн.;
 - е) витрати на реалізацію продукції компанії в середньому складає 30% від ціни.

Тема 4. СИСТЕМИ ОБРОБКИ ЗАМОВЛЕНЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ

Цикл виконання замовлення споживача. Комунікаційна функція. Сучасні системи обробки замовлень. Внутрішні продажі/телемаркетинг. Електронний обмін даними.

Інтеграція системи обробки замовлень і логістичної інформаційної системи управління.

Основні потреби в інформації. Проектування інформаційної системи.

Вживання логістичних інформаційних систем для підтримки конкуренції в реальному часі. Штучний інтелект і експертні системи. Управління базами даних. Планування ресурсів підприємства. Фінансові аспекти.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.

3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Як оптові та роздрібні торговці сприймають цикл виконання замовлення виробником?
2. Поясніть вплив нестабільності циклу виконання замовлення на рівні запасів в оптовика і ритейлера?
3. Як на показники функціонування логістики впливає система обробки замовлень, яка використовується на підприємстві?
4. Які основні переваги дає впровадження інтегрованої і автоматизованої систем обробки замовлень?
5. За останні роки активно розвиваються додатки для електронного обміну даними. Як ви думаєте, чим пояснюється це зростання? У чому полягають основні переваги електронного обміну даними?
6. Як система обробки замовлень виступає як основа для логістичної інформаційно-управлінської системи?
7. Як логістична інформаційно-управлінська система використовується для підтримки планування логістичних операцій?

Тема 5. УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ

Базові концепції управління запасами. Типи запасів.

Основи управління запасами. Управління запасами в умовах визначеності. Управління запасами в умовах невизначеності. Обчислення потреби в страхових запасах. Обчислення коефіцієнта задоволення попиту. Скільки замовляти: система управління запасами з фіксованим інтервалом часу між замовленнями.

Запаси і обслуговування споживачів. Графіки виробництва.

Ознаки поганого управління запасами.

Удосконалюючи управління запасами. Прогнозування. Інші системи обробки замовлень.

Вплив скорочення запасів на показники прибутку корпорації.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Чому запаси такі важливі для ефективного управління компанією?
2. Як невизначеність попиту і нестабільність часу виконання замовлення впливає на рівні запасів?
3. Яка модель оптимального розміру замовлення дає змогу математично визначити економічно оптимальний розмір замовлення?
4. З'ясуйте різницю між системами управління запасами з фіксованим розміром замовлення і з фіксованим інтервалом часу між замовленнями. Яка з цих систем з більшою вірогідністю спричинить найбільший рівень запасів?

Тема 6. УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМ ПОТОКОМ

Масштаби різних видів діяльності у матеріальному менеджменті.

Закупівлі і постачання. Контроль виробництва. Логістика вхідних потоків. Складування і зберігання. Інформаційні системи і бази даних. Планування запасів і контроль над ними. Логістика зворотних потоків. Прогнозування.

Комплексне управління якістю (TQM).

Управління матеріальним потоком.

Системи «канбан»/«точно в строк». Системи MRP. Системи DRP.

Взаємодія логістики і виробництва.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. З'ясуєте, чому прогнозування грає важливу роль в управлінні матеріальними потоками. Коротко покажіть різних типів прогнозів, якими можуть скористатися організації.
2. Чим комплексне управління якістю (TQM) відрізняється від традиційного управління в компаніях, що займаються виробництвом і роздрібною торгівлею, і вкажіть, як TQM може застосовуватися для різних видів логістичної діяльності і процесів.
3. З'ясуйте роль постачальників в системах JIT в ланцюгах постачань. Визначте сфери, де можуть виникнути потенційні конфлікти.
4. MRP, ERP і DRP - відносно системні інновації, що недавно з'явилися, в управлінні матеріальними ресурсами і виробництвом. Опишіть ситуації, за яких MRP, ERP і

DRP можуть використовуватися в організації.

Тема 7. СТРАТЕГІЇ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ В СФЕРІ ТРАНСПОРТУВАННЯ

Взаємодія транспортування, логістики і маркетингу.

Витрати на транспортування, ціноутворення і пов'язані з цим аспекти.

Характеристики транспортного обслуговування. Характеристики вантажних перевізників.

Форми транспортування, визначені у законодавчих документах. Основні види транспорту. Інтермодальніє комбінації. Інші варіанти транспортування.

Регулювання і дерегулювання транспортування. Історія регулювання. Вплив дерегулювання.

Глобальні аспекти транспортування.

Управління вантажними перевезеннями. Можливості вантажовідправників. Перспективи перевізників.

Продуктивність транспорту. Технологічні аспекти. Міжнародні перевезення.

Транспортний аудит.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. З'ясуйте, що розуміється під поняттями «корисність часу» і «корисність місця» і визначіть, як транспортування додає продуктам ці види корисності.
2. Основні види транспорту можна визначити на основі їх характеристик. Коротко з'ясуйте економічні і сервісні характеристики п'яти основних видів транспорту.
3. Існують три типи найманих вантажних перевізників. Коротко опишіть характеристики кожного з них.
4. Яка різниця між ціноутворенням на основі витрат обслуговування і ціноутворенням на основі цінності обслуговування? Як кожне з них впливає на тарифи, що встановлюються перевізником?
5. Вантажні перевізники все більше орієнтуються на маркетинг. Вкажіть основні чинники, що вплинули на цю орієнтацію, і опишіть форми видів маркетингової діяльності, розроблені стосовно транспортування. Яка роль продавців перевізника в цьому новому маркетинговому середовищі?
6. При оцінці видів транспорту вантажовідправникам зазвичай важливіше стабільність послуг, ніж час доставки. Покажіть різницю між цими двома

термінами і назвіть деякі можливі причини, за якими стабільність послуг вважається важливішим параметром.

7. У міру того як вантажовідправники і перевізники підвищують рівень своєї співпраці, усе більш важливими стають стратегічні партнерства і союзи. Коротко вкажіть деякі вигоди, що отримують в результаті того, що вантажовідправники і перевізники укладають подібні угоди.
8. Яка роль аудиту системи транспортування в роботі компанії-вантажовідправника? Як аудит системи транспортування пов'язаний з логістикою і іншими функціональними сферами організації?

Тема 8. СКЛАДУВАННЯ, ВАНТАЖОПЕРЕРОБКА, КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ І УПАКУВАННЯ

Суть складування та його значення на підприємстві. Типи складування. Складські операції.

Завдання складування. Функції складування. Переваги і недоліки складів загального користування. Переваги і недоліки власного складування.

Розвиток інфраструктури складу. Розмір і число складів. Аналіз місць розташування складів. Планування і проектування складу.

Міжнародні аспекти складування.

Продуктивність складу. Фінансові показники складування.

Устаткування для вантажопереробки. Ручні або неавтоматизовані системи. Автоматизовані системи.

Складування при роботі в режимі «точно в строк».

Упакування. Функції упаковки. Компроміси при упакуванні. Конструкція упаковки.

Комп'ютерні технології, інформація і управління складуванням.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Складування призначається для зберігання запасів у всіх фазах логістичного процесу. Чому компанії все ж необхідно мати запаси всіх видів, хоча витрати на їх зберігання можуть бути більшими?

2. Покажіть різницю між практикою використання власного складу і складу загального користування. Які плюси і мінуси характерні для кожного рішення?
3. З'ясуйте, що означає аналіз компромісних по витратах варіантів стосовно складування.
4. У чому полягають три основні функції складування? Коротко опишіть кожен функцію.
5. Вкажіть і опишіть деякі з найбільш важливих чинників, що впливають на розмір складу.
6. Як планування і проектування складу можуть впливати на продуктивність і ефективність його роботи?
7. Продуктивність визначається співвідношенням між фактичним виходом і входом. Якщо говорити про функцію складування, то як організація може визначити рівень продуктивності складу?
8. Вкажіть основні переваги автоматизованих систем вантажообробки в порівнянні з неавтоматизованими.
9. Вкажіть основні перешкоди або проблеми, які виникають при використанні автоматизованих систем вантажообробки. Як ці перешкоди впливають на використання такого устаткування?
10. Упаковка виконує дві основні функції: маркетингову і логістичну. З'ясуйте роль упаковки в кожній з цих функціональних сфер.

Тема 9. ПОСТАЧАННЯ

Види закупівельної діяльності. Стратегічна роль закупівель. Вибір і оцінка постачальників. Загальне управління якістю.

Форвардні закупівлі. Закупівлі в режимі «точно в строк». Труднощі впровадження режиму «точно в строк». Важливість комунікацій між покупцем і постачальником. Вибір постачальника. Угоди про закупівлі. Аналіз цінності.

Контроль над вхідними транспортними потоками. Поліпшення показників діяльності постачальників. Перевага закупівель в режимі JIT.

Дослідження і планування закупівель.

Управління витратами на закупівлі. Програми скорочення витрат. Управління змінами цін .

Контракти на пільгових умовах. Системні контракти і закупівлі без створення запасів.

Привабливіші ціни.

Вимір і оцінка показників закупівельної діяльності. Показники роботи. Вплив постачання на величину прибутковості на власний капітал.

Стратегічний сорсинг. Варіанти постачання. Сегментація закупівель. Вдосконалення процесу сорсинга.

Електронне постачання.

Управління взаєминами з постачальниками. Типи партнерства. Модель партнерства.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. З'ясуйте, чому постачання є важливою функцією для більшості компаній.
2. З'ясуйте, чому відбір і оцінка постачальника часто вважаються одними з найважливіших видів діяльності, що входять у функцію постачання.
3. З'ясуйте концепцію форвардних закупівель і як вона враховується при аналізі компромісних варіантів на основі загальних витрат.
4. Які основні переваги закупівель в режимі «точно в строк»? Які труднощі можливі при впровадженні та роботі системи ЛТ?
6. Чому вимір витрат відноситься до категорії важливих видів діяльності при управлінні закупівлями?
7. Які з 12 показників, що вимірюють закупівельну діяльність, на вашу думку, особливо необхідні менеджерам? Чому?

Тема 10. ГЛОБАЛЬНА ЛОГІСТИКА

Стратегії формування міжнародних ланцюгів постачань. Експортування. Ліцензування. Спільні підприємства. Імпортування. Зустрічна торгівля і повернення митного збору.

Глобальний ринок: неконтрольовані елементи. Економічні аспекти. Конкуренція. Технології. Географія. Соціальні і культурні особливості. Політичні і правові аспекти.

Основи експортування. Експортний дистриб'ютор. Митний брокер. Міжнародний експедитор. Торгівельна компанія. Перевізник, що не володіє тоннажем.

Документація. Базисні умови постачання. Зони вільної торгівлі.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.

2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Все більше організацій починають займатися міжнародним маркетингом і логістикою. З'ясуйте чинники, що впливають на ці організації при їх виході на міжнародні ринки.
2. Організації, плануючи вийти на глобальний ринок, можуть скористатися низкою доступних для себе стратегій: а) експортуванням; б) ліцензуванням; в) спільними підприємствами; г) прямою власністю; д) імпортуванням; е) зустрічною торгівлею. Коротко з'ясуйте суть кожної стратегії, у тому числі її переваги і недоліки.
3. З'ясуйте значення кожної організації, що приймає участь в експорті, в глобальній логістиці: а) експортного дистриб'ютора; б) митного брокера; в) міжнародного експедитора; г) торговельної компанії; д) NVOCC.
4. Розглянете різні неконтрольовані елементи зовнішнього середовища, що впливають на організацію, і покажіть, як кожна з наступних складових може впливати на види діяльності в міжнародній логістиці: а) економічні; б) конкурентні; в) технологічні; г) географічні; д) соціально культурні; е) політико-правові.
5. З'ясуйте, як організації можуть використовувати зони вільної торгівлі як частину своїх мереж глобальної логістики.

Тема 11. СТРАТЕГІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ЛОГІСТИКИ

Аспекти глобальної логістики. Керівництво по розробці стратегії глобальної логістики. Організаційна структура для глобальної логістики. Фінансові аспекти глобальної логістики.

Глобальний ринок: контрольовані елементи. Обслуговування споживачів. Запаси. Транспортування. Складування. Інші види діяльності.

Глобальні можливості маркетингу.

Операції категорії maquiladora.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Вкажіть чинники, що роблять компонент упаковки в логістичному процесі важливішим при діях на міжнародній арені, ніж в межах однієї країни.
2. З'ясуйте відносну важливість запасів в національній і глобальній логістиці. У своїй відповіді розглянете фінансовий вплив рішень по запасам на стратегічну позицію компанії.
4. З'ясуйте, як акредитиви використовуються для здійснення міжнародних бізнес-транзакцій, і з'ясуйте, чому це важливий механізм здійснення операцій.
5. Коротко опишіть перешкоди, з якими стикаються компанії, що виконують різні види логістичної діяльності в наступних регіонах світу: Західна Європа; Японія; Східна Європа; Китай.

Тема 12. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ЛОГІСТИКИ

Важливість ефективної організації логістики. Організаційні структури управління логістикою. Розвиток бізнес-структур. Команди. Вживання команд.

Стратегії ухвалення рішень про організаційні структури управління логістикою.

Заява про місію логістики. Компоненти оптимальної організації логістики. Підхід до розробки оптимальною організаційною структури логістики. Організаційні структури компаній, що успішно діють. Ефективність організації логістики.

Підготовка персоналу логістичних служб.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. З'ясуйте залежність між організаційною структурою компанії і концепцією інтегрованого логістичного менеджменту.
3. Часто стверджують, що єдиної оптимальної або ідеальної логістичної структури не існує. Як ви вважаєте, чи є дане твердження правильним? Коротко висловіть аргументи в його захист і проти нього.
4. Як впливає персонал на рівень організаційної ефективності і продуктивності логістики компанії?

Тема 13. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вплив логістики на рентабельність взаємодії із споживачами і прибутковість по видах продукції. Недоліки нинішніх звітів про рентабельність. Важливість здобуття точних даних про витрати.

Аналіз загальних витрат. Контроль за логістичними видами діяльності. Вивчення типових ситуацій. Вирішення проблем, що виникають через неточні дані про витрати.

Нормативні витрати і гнучкі бюджети.

Практика бюджетування. Нормативи продуктивності. Статистичний контроль процесу.

Логістичні витрати і корпоративні системи.

Функціональна калькуляція витрат. Звіти про рентабельність сегментів.

Роль системи обробки замовлень.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. З'ясуйте, чому важливо включати логістичні витрати в звіти рентабельності по споживачах і по видах продукції.
2. Які проблеми виникають при підготовці звітів про рентабельність по сегментах діяльності в більшості компаній?
3. Чому менеджерам для управління логістикою так важливо мати точні дані про витрати?
4. Які проблеми можуть виникнути при використанні середніх величин витрат при прийнятті рішень?
5. Яким чином неможливість розділити постійні і змінні витрати негативно впливає на роботу менеджерів?
6. Які проблеми можуть виникнути при довільному розподілі логістичних витрат?

Тема 14. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ

Основні показники ефективності логістичної системи. Рівень задоволення споживачів.

Споживча додана цінність. Аналіз загальних витрат. Аналіз рентабельності. Модель стратегічного прибутку. Акціонерна вартість.

Метод оцінки на основі акціонерної вартості. Перевага моделі акціонерної вартості перед традиційними обліковими показниками. Недоліки оцінки акціонерної вартості.

Вплив логістики на економічну додану вартість.

Скорочення операційних витрат. Підвищення ефективності використання оборотного капіталу. Підвищення ефективності використання довгострокових активів.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Чому необхідно вимірювати цінність, яку надає споживачам логістика?
2. Чому показники обслуговування споживачів і рівень задоволення споживачів найширше використовуються як характеристики цінності, яка надається споживачам?
3. Які складові логістики, швидше за все, здійснюють найбільший вплив на цінність, якщо вимірювати її прибутковістю на чисту вартість? Чому?
5. Який фінансовий показник цінності (аналіз загальних витрат, аналіз рентабельності по сегментах, модель стратегічного прибутку, акціонерна вартість) ви вважаєте найкращим? Чому?
6. З якими проблемами, на вашу думку, можна стикнутися при використанні показників, орієнтованих на фінанси? Розглянете ситуацію з внутрішньої і зовнішньої (відносно компанії) точок зору?

Тема 15. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЛОГІСТИКИ

Суть стратегічного планування в логістиці. Значення планування.

Процес корпоративного планування. Оцінка споживачів і виявлення потенційних цільових ринків. Оцінка і відбір цільових ринків. Формулювання цілей і стратегії для ланцюгів постачань. Виявлення альтернативних структур ланцюгів постачань і їх оцінка.

Вибір структури ланцюгів постачань. Формулювання стратегічних планів логістики.

Оцінка і вибір окремих логістичних ланок в ланцюгах постачань. Оцінка показників роботи ланцюгів постачань і модифікація цих ланцюгів.

Розробка стратегічного плану логістики. Аудит логістики. План логістики. Приклад галузі. Майбутні завдання.

Рекомендована література

1. Кальченко А.Г. Основи логістики: Навчальний посібник — К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. — 135 с.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Навчальний посібник — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
3. Пономарьова Ю.В. Логістика: Навчальний посібник — К.: ЦНЛ, 2003. — 189 с.

Контрольні запитання та завдання

1. Чому планування стало важливим видом діяльності менеджерів служб логістики?
2. Яка роль маркетингового плану в розробці стратегічного плану логістики?
3. Які, на вашу думку, найважливіші елементи процесу стратегічного планування для логістики? Чому?
4. Які види аудиту слід провести, щоб сформулювати стратегію логістики?
5. Опишіть значення вимірів і оцінки показників діяльності окремих учасників, що діють в каналах дистрибуції.
6. У чому полягають вигоди синхронізованого виробництва і логістичних операцій в масштабах всіх ланцюгів постачань?

Рекомендована література

1. Крикавський Є. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навчальний посібник / Є.Крикавський, О.Похильченко, М. Фертч. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 844 с.
2. Тюріна Н. М. Логістика: Навчальний посібник. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 392 с.
3. Михаліцька Н. Я. Логістичний менеджмент: навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. - 440 с.
4. Кальченко А.Г., Кривещенко В.В. Логістика збірник ситуаційних та практичних завдань: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2011. – 221 с.
5. Крикавський Є.В., Чернописька Н.В. Логістичні системи: навч. посібник. – Львів: Видавництво «Львівська політехніка», 2012. – 312 с.

Інформаційні ресурси

1. «Маркетинг в Україні» / Науковий журнал / URL: <http://uam.in.ua/rus/projects/marketing-in-ua/>.
2. «Маркетинг і менеджмент інновацій» / Науковий журнал / URL: <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>.
3. «Маркетинг: теорія і практика» / Науковий журнал / URL: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mtip/index.html.
4. Головне управління статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Українська Асоціація Маркетингу URL: <http://uam.in.ua/>.
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського / URL: <http://www.nbuu.gov.ua/>.
7. <http://www.wilsonweb.com/awards> – інформація про стратегії маркетингу в Internet;
8. <http://www.emap.com/internet/hot> – список маркетингових фірм і періодичних видань з маркетингу;
9. <http://www.marketingtools.com/AmericanDemographics/MarketingTools> інформація про американські журнали з маркетингу, а також статті, огляди, посилання на сервери маркетингових фірм;
10. <http://www.nsns.com/Mix> – сервер американської асоціації маркетингу, містить посилання на маркетингові фірми;

11. <http://www/wmw.com> – сервер компанії World Market Watch, який містить базу даних з ринкових досліджень, пропозиції ділових партнерів, ціни на світових ринках тощо;
12. <http://www/umich.edu/sgupta/survey3> – звіти за результатами опитувань покупців в Internet.
13. <http://www/marketing.web-standart.net> – журнал про маркетинг і рекламу «Новий маркетинг» для маркетологів і рекламистів. Статті за темами: реклама і медіа, ринкові дослідження, брендинг, упаковка, дистрибуція, торговельні мережі, логістика, просування товару, навчання і т.ін.;
14. <http://www.autosystems.com.ua> – інформаційно-пошукова система по підприємствах, фірмах і організаціях, які працюють на ринку України (Маркетинг термінал-2000);
15. <http://barhan.poll/ava.ua/marek/> – розділ маркетинг і реклама: теорія практичні поради;
16. <http://www.obriy-marketing.kiev.ua> – маркетинг для ефективного просування на ринку товарів і організацій (Обрій-маркетинг);
17. <http://www.sevbit.com> – бізнес-ресурс Криму: маркетингові і рекламні послуги, здравниці, нерухомість, туризм, виставки, ЗМІ, Кримська асоціація маркетингу;
18. <http://udc.com.ua/> – проект про бізнес-технології, головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма;
19. <http://www.i2.com.ua> – Бібліотека інтелектуальні системи прогнозування: фінанси, валюта, економіка, маркетинг, менеджмент, цінні папери, біржі;
20. <http://www.profibook.com.ua> – ділова література з економіки, менеджменту, реклами і маркетингу, управління персоналом, психології бізнесу, інформаційних технологій тощо;
21. <http://www.bdo.com.ua> – сайт для власників і управителів українських компаній з освіти, економіки, маркетингу тощо; .
22. <http://www.business-master.com.ua> – бізнес-портал психології бізнесу: технології управління підприємством, управління персоналом, управління маркетингом і продажами, фокус групи, паблік рилейшнз, медіа-компанії і т.ін.